

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 800—
pol leta . . . 180—
tretji leta . . . 90—
za mesec . . . 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . 240—
tretji leta . . . 120—
za mesec . . . 40—

JUGOSLAVIJA

Plačano do

Licejalna knjižnica

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar,
polletno . . . 4 dolarje
triletno . . . 2 dolarje

Pavšalni franke

Ljubljana.

zastoparje po
prostoru in sicer
isker ter 55 mm
srok prostje za enkrat 2 K
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica števil. 6/1.
Telefon št. 360. — Upravišтво je na Marijinem trgu
števil. 8. Telefon števil. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1.60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Prva seja ustavnega odbora.

LDU Beograd, 4. febr. Danes ob desetih je imel ustavni odbor konstituantne svojo prvo sejo. Prisostvovali so vsi ministri in mnogi poslanci, ki niso člani odbora. Glede prošnje parlamentarnih in novinskih izvestiteljev, naj se pripustijo na sejo odbora, ostane pri prejšnjem sklepu. — Minister za konstituantno dr. Marko Trifković pravi med dr.: Ker je izvršeno ujedinjenje v eno narodno državo, moramo imeti osnovni zakon, in to je ustava, ali ne zato, da ustvarimo močno državo, ampak da zadovoljimo narod. Ustavna načrta dr. Vesniča in Pašića sta stremela za tem idealom, zato sta vzela za podlago srbsko ustavo, ki je plod dolgih političnih borb. Nato minister iznova razlaga načela vladnega načrta ustave: ustavna in parlamentarna monarhija, zajamčena osebna svoboda in nasledstvo prestola.

O sistemu dveh zbornic pravi minister: Kolikor se izgublja časa z delovanjem senata, toliko se pridobiva na kakovosti delovanja. Ta na-

črt še ni izgotovljen in odgovarja razmeram v katerih živimo. Minister zahteva popolno objektivnost v razpravah.

Nato govoril radikalni poslanec dr. Radonič, ki stavi kratko opazko, naj se najprej razpravljajo in rešijo samo glavna načela. — Socialni demokrat Nedeljko Divac odgovarja ministru Trifkoviću in pobija načrt vlade ter pravi, da ta načrt vsebuje polno nejasnih določb, zlasti glede politične svobode in tiska. Pravi, da ta načrt ustave rešuje samo politična in ne tudi gospodarskih in socialnih vprašanj, ki so za nas najbolj aktualna. — Komunist Živko Jovanović veli, da se čudi, da vlada v svoji motivaciji ni naznanila, zakaj ni stavila v načrt ustave nikakih določb glede gospodarskih in socialnih borb. Govornik zahteva večjo decentralizacijo.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zaključil predsednik sejo ob 11. — Druga seja v ponedeljek, dne 7. t. m. ob 10.

BRIAND O NEMŠKIH OBVEZNOSTIH.

LDU. Pariz, 3. febr. Na seji poslanske zbornice je podal min. predsednik Briand izjavo o uspehih zavezniške konference. Med drugim je izjavil nastopno: Glede reparacij si je francoska vlada postavila nastopne cilje: 1. Nemčija mora takoj plačati, in sicer kolikor mogoče visok znesek in na tak način, da se bo lahko računalo z dejstvi; 2. države upnice se morajo udeležiti vsake kombinacije za gospodarsko vzpostavitev Nemčije, da se tako prepreči nemoralni pojav igre, v kateri premagane kopije denar in se norčuje iz zmagovalcev. Nato je govoril ministrski predsednik o različnih modalitetah pri plačevanju in ugotovil, da je plačevanje nemških dolgov popolnoma možno v nekaj njih gospodarskih zmoglosti. Spričo kombinacije fiksnih in izpremenljivih anuitet, ki je v zvezi z zahtevo zaveznikov po plačevanju dolgov in s prihodnostjo Nemčije, se francoska vlada še ni odrekla možnosti, da bi potem, ko bi se Nemčija že okrepila, zahtevala od nje, da plača vse dolgeve. Reparacijska komisija bo po mirovni pogodbi določila višino nemških dolgov še pred 1. majem 1921. Končno je pariška konferenca jasno določila, da se morajo kazenske naredbe, ki so predvidene za razorožitev, neizpremenjeno uporabljati tudi pri reparacijah. V vprašanju premoga je ministrski predsednik izjavil, da je reparacijska komisija naznanila Nemčiji, da mora v mesecu februarju in marcu dobaviti vsak mesec po 2.200.000 ton premoga. Tem 2.200.000 tonam pride še 250.000 ton mesečno, da Nemčija popravi, kar je zamudila doslej. Za ta premog Nemčija ne bo dobila predurimov in premil. Če bi se Nemčija branila, bi se izvedla mirovna pogodba, ki zahteva večje količine premoga.

LDU Beograd, 4. febr. Danes ob 9 je gospodarski svet nadaljeval konferenco pod predsedstvom ministra za trgovino dr. Kukovca. Na dnevnem redu je bilo vprašanje uvoza. Seja je trajala do 13.

se strinjajo zastopniki vseh gospodarskih korporacij v naziranju, da se morajo odpraviti ali vsaj omiliti izvozne carine, uvozno pa je treba podvreči temeljiti reviziji. Na današnji seji sta se izvolili komisiji, ki imata nalog, proučiti vprašanje prometa in carinskih tarifov.

LDU Beograd, 4. febr. Danes ob 9 je gospodarski svet nadaljeval konferenco pod predsedstvom ministra za trgovino dr. Kukovca. Na dnevnem redu je bilo vprašanje uvoza. Seja je trajala do 13.

Zborovanje gospodarskega sveta.

Beograd, 4. febr. (Izvirno poročilo.) Vsa beogradska javnost zasleduje z veliko pozornostjo razprave v gospodarskem svetu. Slabe posledice nesmotrene carinske in trgovinske politike se kažejo sedaj že v Beogradu in v stari Srbiji ravno tako občutno, kakor v predaških pokrajinah. Zato je splošna želja, da da sedanje zasedanje gospodarskega sveta inicijativo za temeljito reformo vse naše finančne in gospodarske politike. Dosedanje razprave v gospodarskem svetu so pokazale, da

Enotna fronta nemških strank.

Berlin, 4. febr. (Izvirno poročilo.) Večinske stranke so sprožile misel, naj se osnuje v odgovor na pritisk pariške konference koncentracijska vlada, v kateri bi bile zastopane razun komunistov vse parlamentarne stranke. Vsled odpora večinskih socialistov pa se je akcija ponesrečila. Pač pa upa državni kancelar dr. Fehrenbach, da se mu bo posrečilo razširiti svojo vladno s pritegnitvijo nemških nacionalcev, s katerimi so se začela pogajanja že predvčerajšnjim.

Tako razširjeno vlado bodo podpirali v njenem boju proti pariškemu sklopom ne le večinski socialisti, ampak tudi neodvisni, morda celo

komunisti. Na ta način se bo postavila v bran pariškemu diktatu enotna fronta vseh nemških strank od skrajne desnice do skrajne leve.

Berlin, 4. febr. (Izvirno poročilo.) Kakor se doznava, je ponudil zunanji minister dr. Simons državni vladni svojo demisijsko, da bi na ta način demonstriral proti sklopom pariške konference. Simons izjavlja, da je izvedba verzeškega mira nemogoča, ako ostanjejo zavezniki pri svojih zadnjih sklepih glede plačevanja nemške vojne odškodnine. Na prigovarjanje svojih kolegov v vladi pa je Simons svojo demisijsko zopet umaknil.

DUNAJSKA REPARACIJSKA KOMISIJA NEZADOVOLJNA S PARISKIM SKLEPI.

Dunaj, 4. febr. (Izvirno poročilo.) Avstrijska javnost še vedno nima nikakih točnih podatkov o sklepih pariške konference. Tudi vlada ni na boljšem, ker si sicer ni mogoče razlagati njenega molka. Vest, da se osnuje finančni sindikat, ki naj pomaga Avstriji z nezadostnimi krediti, je vzbudila splošno nezadovoljstvo in razburjenje. Tuji člani reparacijske komisije same so razočarani, ker v Parizu niso upoštevali njihovih predlogov. Svojega nezadovoljstva niti ne prikrivajo, ampak javno izjavljajo, da se s takimi polovičarskimi ukrepi Avstriji ne da pomagati niti najmanj. Tudi sicer se reparacijska komisija odkrito priznava, da rešiti Avstrijo pred katastrofo. Dunajski vladni krogi radevolje priznavajo njeno pošteno delo.

ŠIRJENJE GIBANJA ZA PRIKLOPITEV K NEMČIJI.

Dunaj, 4. febr. (Izvirno poročilo.) Kljub vestem, da je pariška konferenca sklenila, da se iznova prepove priklopitev Avstrije k Nemčiji, se gibanje za to priklopitev v Avstriji vedno bolj razširja. Posamezni deželni zbori so sklenili resolucije, ki zahtevajo od vlade, naj takoj prične priprave za ljudsko glasovanje, ki ga je že ustavotvorna skupščina soglasno sklenila. Splošno mnenje je, da se bo pri glasovanju pretežna večina prebivalstva izrekla za priklopitev. Zvezna vlada je te sklepe in mnogo tozadevnih resolucij različnih političnih korporacij izročila narodni skupščini. Predsednik dr. Weisskirchner namerava prihodnje dni sklicati sejo odbora za zunanje posle, ki bo zaupno razpravljalo o tem vprašanju.

Po izmenjavi rapalskih ratifikacij.

Na svečnico sta se sestala v zgradbi zunanjega ministrstva v Rimu gospod Storza, italijanski zunanji minister, in gospod Antonijević, diplomatski zastopnik naše kraljevine pri rimski vladi. Svečano sta izmenjala listine o obojestranskih ratifikacijah rapalske pogodbe.

Ta je postala s tem pravomočna. Naš mir z Italijo je vsaj navidezno definitivno in evropska javnost se bo zasedala v uverjenje, da je jadranski spor rešen, jadransko vprašanje spravljeno s pozorišču svetovne politike.

Me vemo, da ni tako. Vemo, da je jadranski problem samo odložen, ne rešen. Za nas bo vedno aktualen in akut; neovrnjenost današnjega stanja bo tem večja, tem neznošnejša, čim bolj bomo z razvojem našega gospodarstva čutili ovirajoče verige nenaravne notranje meje. Ta gospodarski moment negete postati za nas še odločilni imperativ od zavesti, da živo tam preko pod tujim jarmom naših krvni bratje.

Kljub temu pa si ne smemo prikrivati važnosti dogodka, ki se je odigral v Rimu tik pred prihodom češkega zunanjega ministra. Z izmenjavo rapalskih ratifikacij vprašanje Notranje, Gorliše, Trsta, Istre, Reke in Zadra za našo vladu v njenih odnosih do Italije ne sme več eksistirati.

Kako dolgo? Odgovor je danes nemogoč. Odvisno je to od konstelacije evropske in svetovne politike, od razvoja raz-

mer v Italiji, v prvi vrsti pa od nas samih. Taki, kakor smo danes, ne bi mogli uspešno izbrati nobene, še tako ugodne prilike, da popravimo rapalsko nasilje.

Ne pomaga nič, treba je, da si to priznamo. Lamentacije ne zaležejo. Ili moramo na delo, da ozdravimo in okrepimo svoj državni organizem, kdor dela za konsolidacijo naše države, kdor pobija korupcijsko izrabljanje države za strankarske ali privatne interese, ta dela tudi za osvoboditev našega Primorja, naših otokov in naše Dalmacije, pripravlja pot za jugoslovansko Reko.

Mi Slovenci imamo pri tem še prav posebno nalogo. Mi smo v prvi vrsti poklicani, da nosimo prapor neodrešene domovine skozi vse situacije, ki jih bo prešla naša politika. Naša naloga in naša dolžnost je, da uverimo javno mnenje po cel državi tja do Subotice, Caribroda, Glogovca in Bitolja, da je aneksija našega ozemlja po Italiji rop, ki ne more nikdar postati pravica. Doseči moramo, da bo občutil ves jugoslovanski narod rano oropane domovine ravno tako skledo, kakor jo čutimo mi. Potem šele smemo upati na uspešen boj za našo pravico.

Naše Primorce poznamo. Vemo, da bodo storili svojo dolžnost. V zavesti, da se jim dela krivica, bodo vzdržali proti vsem navalom italijanske, dokler tudi njim ne zasije solnce svobode.

AVSTRIJA NE DOBI OD NIKJER POMOČI.

Dunaj, 4. febr. (Izvirno poročilo.) Dunajski vladni krogi si ne prikrivajo več neuspeha, ki ga je doživela akcija reparacijske komisije, spravi Avstrijo v prijateljske stike s Češko, Madžarsko in Jugoslavijo. Vse tri države so več ali manj jasno in odločno odklonile pomožno akcijo za Avstrijo. Razmeroma najboljši so še odnosi z Jugoslavijo, s katero se trgovski stiki vedno bolj živahni. Dunajsko javno mnenje sodi zato o Jugoslaviji že precej drugače, kakor je še pred kratkim časom pod vplivom nacionalističnih hujšakov s Štajerskega in Koroskega.

Madžarska odklanja vsako pomoč, dokler se ne reši vprašanje Zapadne Madžarske. Zdi se, da hočejo budimpeštanski krogi izbrati obupen položaj Avstrije v to, da izsilijo za sebe ugodno rešitev zapadnomadžarskega vprašanja. Nasprotno pa povdarjajo avstrijski krogi, da se v tem vprašanju ne prste terrorizirati.

VIHAR IN METEŽI NA SEMMERINGU.

Gradec, 4. febr. (Izvirno poročilo.) Danes so divjali na semerskem pogorju viharji z močnimi snežnimi meteži. Vseled tega so brzobavne in telefonske zveze z Dunajem pretrgane.

STROSSMAYERJEVE SVEČANOSTI NA HRVATSKEM.

Zagreb, 4. febr. (Izvirno poročilo.) Danes so se vršile po vsej Hrvatski in Slavoniji velike slavnosti v spomin rojstnega dne biskupa Strossmayerja. Po nalogu poverjenstva za prosveto šole niso imele pouka. Učenci so prisostvovali predavanjem o škofu Strossmayerju in o našem narodnem življenju. Opoldne je bila na vseučilišču spominna svečanost, na kateri je imel slavnostni govor rektor dr. Radonič. Zvečer je bil v konservatoriju slavnostni koncert.

STANJE NARODNE BANKE.

Beograd, 4. febr. (Izvirno poročilo.) Iz bilance Narodne banke, ki je bila včeraj objavljena, je razvidno, da dolguje država Narodni banki 3 milijarde 283 milijonov dinarjev. V prometu je bankovec za tri milijarde 344 milijonov dinarjev. Država je za pokritje zastavila državne domene v višini dveh milijard 138 milijonov dinarjev.

NOVI JUSTIČNI MINISTER.

LDU Zagreb, 4. febr. »Novosti« javljajo iz Beograda: Minister za pravdo in konstituantno dr. Trifković je izjavil, da je z delom za ustavo preveč obložen in da bo zaradi tega obdržal samo ministrstvo za konstituantno. Na podlagi sporazuma med radikalci in demokrati bo te dni imenovan za ministra pravde bivši predsednik državnega sveta Marko Gjuričić. Imenovanje novega ministra ne bo izpremenilo razmerja med demokrati in radikalci.

D'ANNUNZIO SE NASELI OB GARDSKEM JEZERU.

Trst, 4. febr. (Izvirno poročilo.) Kako poročajo iz Benetk, se namerava d'Annunzio za stalno naseliti ob Gardskem jezeru. Kjer si bo priredil vilo Albo v Gardonu. Zato se mudi d'Annunzio še v Benetkah.

MARCHAL FOCH PRIDE V BEOGRAD.

LDU Beograd, 4. febr. Sredi meseca marca pride v Beograd francoski maršal Foch. Ta prihod ima vojaški in politični značaj. Za sprejem se delajo že sedaj priprave.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

4. februarja.

Valute in devize.

Zagreb: Devize: Berlin 236—239, Italija vezano 0—523, ček 531, London 565—570, New York kabel 146—147, ček 145—146, Pariz 0—1025, Praga 186—187, Švicar 0—2359, Dunaj 2135—2145, Valute: Ameriški dolarji 141—141.75, avstrijske krone 24—25, carski rubli 60—65, češkoslo. krone 170—175, francoski franki 970—975, napoleondori 470—471, nemške marke 230—232, romunski lei 192—202, souvereign 555—0, švicarski franki 2275, italijanske lire 515.

Beograd: Valute: dolarji 35.50—36, funti 132—133, franc. franki 245—247, lire 131—133, lei 49.25—50, lei 43.50—44, marke 58.25—58.50, roške krone 45—46, avstrij. krone 6.30—6.50, napoleondori 116—117. Devize: London 136—138, Pariz 250—255, Praga 47—47.50, Dunaj 5.40—5.50, Berlin 59—60, Milan 132—133.

Efeti.

Zagreb: Banka za Primorje 1070, Banka za trgovino 370—380, Hrvatska eskomptna 1490—1500, Praštedionica 9175—9250, Jugoslovanska 560—565, Jadranska Ljubljanska kreditna 905—945, Narodna banka 640—650, Riječka pučka 460—465.

Brzobavne in telefonske zveze z inozemstvom so bile sinoči nekaj časa prekinjene. Zato smo prejeli le del inozemskih poročil; izostala so tudi borzna poročila.

MINISTRSKI PREDSEDNIK PAŠIĆ O ŠKODI NA SUŠAKU.

LDU Beograd, 4. febr. G. Juraj Kričić, poslanec iz županije Modruškega, je na vprašanje o škodi, ki so jo na Sušaku povzročili d'Annunzijeji vojniki, prejel od ministrskega predsednika Pašića odgovor. Ministrski predsednik se opravičuje, da ne more ustno odgovoriti, ker je bolan. Pismen odgovor se glasi: 1. Sušak spada k ozemlju, ki ga je zasedla kr. italijanska vojska. 2. Mi nismo mogli na noben način ugotoviti napravljene škode. 3. Odškodnino bo na vsak način morala povrniti oblast, pod katero pridejo ti zase-

deni kraji. 4. Glede povratka prebivalcev je ministrstvo za zunanje posle od primera do primera napravilo korake. 5. Čim stopi v veljavo rapalska pogodba, bo vlada vzela v pretres cenitev škode, nadalje vprašanje izmene bankovcev in dr. 6. Vlada je storila vse korake za prehrano prebivalcev.

TRGOVSKA POGAJANJA Z AVSTRIJO.

Beograd, 4. febr. (Izvirno poročilo.) V kratkem pridejo v Beograd delegati avstrijske vlade v svrhu likvidacije dosedaj sklenjenih kompenzacijskih pogodb.

Pred izvršitvijo rapalske pogodbe.

Ratifikacijske listine o rapalski pogodbi so izmenjane in imenovane so razmejitvene komisije, ki bodo imele nalogo določiti meje med Italijo in našo državo. Italija se je na določanje mej dobro pripravila; vidi se, da se zaveda velike važnosti, ki jo bo imela zanjo vsaka ped nam iztrgane zemlje. Imenovala je zato v razmejitvene komisije od svoje strani najboljši poznavalce položaja v Primorju, in predsednikom komisij je dodelila številne eksperte, ki bodo trkali našo zemljo kakor si to želi Italija iz strateških ozirov.

Italijanski delegati v razmejitvenih komisijah so: za določanje meje v takozvani Julijski Benečiji: predsednik Salata, člana general Bacchelli in polkovnik Garibaldi; za določanje meje v Dalmaciji: predsednik Salata, člana general Barbarich in dr. Kreklich; delegati za določanje mej reške države: predsednik Quattieri, člana Bullini in polkovnik Carletti. Vse te komisije bodo med seboj v stalnih stikih, dalmatinska komisija za razmejitve pa bo pripravila tudi gradivo za ureditev odnosov med kraji, ki pripadajo Italiji in med ostalo Dalmacijo.

Tudi komisija za gospodarsko pogodbo med Italijo in Jugoslavijo je že imenovana. Italijanska vlada je delegirala vanjo: glavnega ravnatelja davčne direkcije Lucciola, glavnega ravnatelja javnih skladišč v tržaškem pristanišču dr. Moschenija, ing. Quattierja, senatorja Salato ter poslanca grofa Valminuto. V tehnični svet komisije za gospodarsko pogodbo pošlita po enega svojega zastopnika tudi zveza italijanskih poljedelcev ter glavna zveza italijanske industrije. Glavni tajnik v tehničnem svetu bo sedanji trgovinski ataše pri italijanskem poslanstvu v Beogradu Mariani, drugi tajnik pa Scarpia.

Imenovana je tudi komisija za ureditev kulturnih odnosov med obema državama. Predsednik italijanskega oddelka komisije je senator Ruffini, njena člana pa sta senator Salata in prof. Gentile. Razmejitvene komisije, komisija za trgovinsko pogodbo in komisija za ureditev kulturnih odnosov, bodo nepregotoma v zvezi s posebnim odsekom zunanjega ministrstva v Rimu, ki ga vodi Contarini.

Vidimo torej, da se je Italija kar najskrbnejše pripravila na izvršitev rapalske pogodbe. Ali bodo člani naših komisij po sposobnosti in po podobenosti italijanskim komisijam enakovredni? Dolžnost naše vlade je, da zoperstavi članom italijanskih komisij svoje člane, ki bodo po pripravljenosti in znanju Italijanom kos, sicer homo pri reševanju obmejnih vprašanj zopet doživeli poraz.

Okrog ustave.

Beograd, 3. febr.

Zemljoradniki so že zbrali vse gradivo za svoj ustavni načrt. Podrobno, izdelane od posameznih članov klubovega ustavnega odbora, je ta odbor že obravnaval ter so bile izročene dr. Gavriloviču, da jih predloži v celoti. Jutri popoldne mora klubov ustavni odbor končno urediti svoj ustavni načrt, ki ga predloži potem svojem klubu v razpravo, v kateri se bo pretresal člen za členom. Po odobrenju kluba bodo

zemljoradniki predložili svoj načrt ustavnemu odboru skupščine v razpravo. Zemljoradniški klub se ne bo pogajal o nobenem vprašanju prej z vlado, dokler ne uredi svojega ustavnega načrta.

Demokratski klub je imel danes dopolne sejo, na kateri je razpravljalo o ustavi. Vršila se je načelna razprava o 2. oddelku ustavnega načrta pod naslovom »Osnovne državljanske pravice«. Glede člena, v katerem se govori o volitvah, je bilo sklenjeno, da se vstavi odstavek, ki bi mogel biti podlaga za izdelavo volilnega zakona tako, da bi se temu vprašanju ustvarila podlaga potom ustave. Demokratski klub stoji na stališču, naj se zavarujejo manjšine, vendar pa ne tako, da bi se favoriziralo, pač pa, da se jim nudi možnost, priti do izraza. Do definitivne ureditve tega predloga ni prišlo radi različnih mnenj v modalitetah, vendar pa ne v principih.

V socialno-demokratskem klubu izdelujejo te dni dva ustavna načrta. Prvega sestavlja posl. Divac in Korač, drugega pa posl. E. Kristan in dr. Korun. Z ozirom na sklep kluba morata biti oba načrta gotova do nedelje. V načrta se bodo sprejela tudi določila o agrarni reformi, delavskih vprašanjih, nadzorstvu nad kapitalom itd. Prihodnji ponedeljek bo pričel klub razpravljati o obeh načrtih ter bo na podlagi obeh izdelal tretji načrt, ki bo izraz mnenja vsega kluba. Končno urejeni ustavni načrt bo predložil socialno-demokratski klub nato v pretres ustavnemu odboru.

Na poziv tajnika ustavotvorne skupščine dr. Janjiča se je vršilo popoldne v tajništvu skupščine posvetovanje vseh bogoslovcev ustavotvorne skupščine, na katerem se je razpravljalo o izpremembah člena 13. ustavnega načrta Nikole Pašića. Na posvetovanju se je skušalo doseči soglasje med raznimi veroizpovedanjimi glede vprašanja odnosov cerkve napram državi. Dosedaj je dosežen načelni sporazum med pravoslavimi, muslimani in katoliškimi Slovenci. S katoliškimi Hrvati se ni moglo priti do sporazuma, vendar je upanje, da bo sporazum s Hrvati dosežen še prej kot pa se bo izvedla nova redakcija člena 13., ki bo predložena ustavnemu odboru.

Razna poročila.

O pritiski izmenjave ratifikacijskih listin rapalske pogodbe je izdalo tržaško politično društvo »Edinost« na narod v zasebnem ozemlju poziv, v katerem povdarja vse gorje, ki so ga morali doslej prenesti primorski Jugoslovani. Narodu priporoča, naj se ne loči od preteklosti starih idealov, kajti mera njegovih žrtv je polna. Poziv končuje: Zvesti sebi, zvesti narodnim idealom, vdani ožji domovini, pokorni zakonom nastopite težko pot! Ne klonite! Ne vdaite se! Kvšku srca! Na delo!

D'Esperay na Kosovem polju. General Franchet d'Esperay je odstopal z obzidi, ki so se mu pridružile v Skoplju, s posebnim vlakom do postaje Obilič na Kosovem. Iz Obiliča se je odpravil general v avtomobilu ter si ogledal vse važnejše točke na Kosovem. Zanimivo je, da je Gazi Mehtar napravil tudi na generala Francheta d'Esperaya nanavado velik vtis. Isto je bilo tudi z Muratovim grobiščem. Zadušnico kosovskim junakom je opravil mitropolit dr. Dežić z vladikama Varnavo in Mitrokom. General Franchet d'Esperay je odkril marmornato spominsko ploščo z na-

Sajenje tobaka v Sloveniji.

Oglasi in prijave pole za sajenje tobaka v letu 1921 so že razposlani na občinske urade zadevnih okolišev. Ker prihajajo vprašanja, je-li se sme napraviti nasade v drugih okrajih, ki niso navedeni v oglašju, se pojasnjuje, da je kultura tobaka dovoljena le za glavarstva Črnomelj, Novomesto in Krško, dalje okraje Konjice, Celje, Brežice, Ptuj, Maribor, Gornja Radgona, Ljutomer ter končno za celo Prekmurje. Drugod je sajenje zabranjeno.

Pa tudi v navedenih okoliših je sajenje vezano na poprejšno prijavo pri občinskem uradu ali pa pri bližnji postaji finančne straže. Na podlagi teh prijav se bodo izdale dozvole (licence) in doposlate prijavlencem. Sajenje brez licence je strogo prepovedano in se bo kaznovalo kar najstrožje.

S prijavi morajo kmetje pohiteti, ker je rok za prijavo nastavljen do 20. februarja. Prijave že prihajajo. Za vzgled navajamo občino St. Peter v Savinjski dolini, kjer se je izredno lepo številu kmetov prijavilo za sajenje, in sicer z velikim številom sadik. Več posestnikov je prijavilo po 20.000 sadik, to je približno po eno jo (plug) zemlje za to kulturo. Iz neke druge občine je dobila direkcija tobakne tovarne dopis, češ, da je zahtevala, da se posadi najmanj 2000 sadik (5 arov) prevsoka. Tem bodi povedano, da je ta zahteva prav skromna, kajti kdor hoče imeti kakih dohodkov iz te kulture, mora zasadi vsaj toliko zemljišča, ker drugače se to ne izplača ne za njega, ne za državni monopol.

Povedati treba, da se je Uprava državnega monopola odločila za tobakno kulturo v Sloveniji zato, da bo naš kmet imel iz te kulture redno in dobre dohodke; te pa more dobiti le, ako sadi v primerljivi množini in ne za zabavo po kakih par sto sadik.

Iz Prekmurja so na direkcijo tobakne tovarne v Ljubljani došle prošnje, da bi se dovolilo saditi za lastno potrebo po nekaj rastlin in da se od vsake rastline plača davek, češ, da tobaka za pipo ni na razpolago. Da bi kdo sadil za lastno potrebo, tega se ne more dovoliti, ker državni monopol tega nikler v cel kraljevini ne pripušta. Priporočila, da ni dobiti v prodaji zadosti tobaka za pipo, je bila doslej upravičena. Poslej pa je dana možnost, da se bo dalo takega tobaka mnogo več v prodajo in da bodo prošnje utile v zadovoljstvo kadivcev in tudi monopolne uprave.

Komplot francoskih komunistov. Pri hišnih preiskavah v stanovanjih aretiranih komunistov so se našli načrti za velik komplot. Policija je odredila še nadaljnje aretacije.

Izvajanje ameriškega volajkega programa. V odseku za mornarico reprezent-

tacijske zbornice je izjavil general Ponsching, da je vkljub temu, da odobrava konferenco za splošno demobilizacijo, mnoga, naj Zedinjene države še nadalje izvajajo svoj vojaški program tako dolgo, da se doseže dogovor med najmanj petimi svetovnimi vesilanci.

Gospodarstvo.

OBRTI V ŠKOFJI LOKI.

Glavniarska obrt v Škofji Loki je imela že nekdanj dober glas. V tem oziru je posebno slovel Puštal. Kljub češki konkurenci je bilo splošno povpraševanje po puštalskih glavnikih, ki so po trpežnosti prekašali tuje izdelke. Pred vojno so skoro v vsaki hiši izdelovali glavničke in je ta domača obrt preživljala mnogo rodbin. Vojna pa je tudi pri glavniarski obrti zapustila svoje sledove. Nekaj izvežbanih delavcev je padlo, največ pa se jih je posvetilo drugim poklicem. Ker imamo v Jugoslaviji doslej le eno tovarno za glavničke (v Karlovcu), bi bilo škoda, ustaviti to obrt, ki bi se gotovo še zelo izplačala. Zlasti bi bila velika izguba za Puštal in Loko, ker ni tam nobene industrije, odkar je Krenerjeva tovarna za sukno ustavila obrat.

Kraj ima vse pogoje za industrijo, ker se tik pred mestom stekata reki Poljanščica in Selščica, ki tvorita veliko vodno moč. Zeleti bi bilo, da bi se kakšna družba zainteresirala za to in postavila delavnice na vodni pogoj s potrebnimi stroji. Takega podjetja naj bi se lotili domačini, da jih ne prehitijo tuji kapitali. V spodbudo naj jim bo sodarska združba na Češnjici, ki je preoblozila z naročili za smrekove sode za razpošiljanje kislega zelja ter prav dobro uspeva.

Nekateri podjetni mizarji v Škofji Loki nameravajo ustanoviti zadrugo, toda vsled prevelikega cinkanja bo ta načrt najbrže padel v vodo. Naj pomislijo, da se le z združenimi močmi premagajo vse težave. Lesni izdelki bodo imeli še desetletja dobre odjemalce na našem jugu, kjer je vojna vse uničila.

★

IZLET KMETOVALCEV NA PRAŠKI SEJEM.

Kmetijsko ministrstvo je obvestilo deželno vlado, da se namerava organizirati skupen izlet kmetovalcev cele Kraljevine na veliki sejem v Pragi, ki se bo vršil od 28. februarja do 8. marca t. l.

Vsi udeleženci izleta imajo vožnjo za polovično ceno na naših in čehoslovaških železnicah. Za potovanje je vsakemu potrebno najmanj 2400 kron.

Ker je za naš gospodarski napredek in za razširjenje obzornja poselitv in podjetnikov praska razstava velike važnosti, priporoča poverjenstvo za kmetijstvo vsem interesentom obisk sejma.

Kdor se hoče udeležiti sejma, naj prijavi svojo udeležbo najkasneje do 12. t. m. ali državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, ali državni kmetijski šoli v St. Jurju ob južni železnici, ali državni kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani.

Pri naznanitvi udeležbe ima udeležene plačati znesek 400 K, ki je neobhodno potreben za kritje stroškov.

★

Ureditev prevoza blaga, posebna izvoza. Prometno ministrstvo je vsem železniškim direkcijskim strogo naročilo, naj s vsemi sredstvi pospešujejo prevoz blaga, posebno pa da zagotovijo izvoz domačih izdelkov. Vsled tega morajo nehati vse prometne omejitve.

Hercegovska banka se je osnovala s temeljno glavnico 600.000 dinarjev, po 100 dinarjev nominalne vrednosti. Kapital se lahko zviša na 3 milijone dinarjev. Pri tej banki sodeluje Srbska centralna banka v Kotoru.

Union eksportna in importna družba z. o. z. se je osnovala v Gružu z glavnico 450.000 K.

Veliko obrtno razstavo priredi v Mariboru leta 1923 ondotno »Slovensko obrtno društvo«.

★

Nemška vlada odklonila zvišanja promogovnih cen. Zveza promogovnih lastnikov v ruskem ozemlju je nedavno sklenila zvišati cene premoga na 25 mark pri toni. Nemška vlada pa je to zvišanje kot neutemeljeno odklonila.

Mednarodna konferenca kavarnarjev in hotelirjev. Tekom tega meseca se bo vršila v Parizu mednarodna konferenca kavarnarjev in hotelirjev, na katero so povabljeni tudi naši delegati.

Češkoslovaški delavci zahtevajo zvišanje plač. Rudarji zahtevajo 140%, delavstvo sladkornih tovarn pa 100%. Tudi delavci keramične industrije zahtevajo 140%.

Italijansko opustošenje južnotirolskih gozdov. Italijani so znani mojstri v neracionalnem sekanju gozdov. V južni Tirolski so posekali že vse državne gozdove, ne da bi skrbeli za naraščanje. Pa tudi zasebnim gozdomov preli ista usoda, ker Italijani s pomočjo visoke valute kupujejo posestva, samo da lahko sekajo gozdove. Če bodo tako naprej delali, se bo krasna južna Tirolska kmalu spremenila v skalnato puščavo.

Francoska zunanja trgovina. Statistika carinske uprave kaže, da se je uvoz v l. 1920 v Francijo blaga v vrednosti 35.404.951.000 frankov. Proti l. 1919. se je uvoz znižal za 2.441.349.000 frankov. Zmanjšal se je namreč uvoz življenjskih potrebščin in manufakturnega blaga, dočim se je uvoz surovin zvišal za 2.047.333.000 frankov, kar kaže na večjo industrijsko delavnost. Izvoz je znašal v tem času 22.434.757.000 frankov, t. l. 10.555.157.000 frankov več kakor v letu 1919.

NOVO!
NOVO!
NARCIS
10. GRUDEN
ZVEZNA KNJIGARNA
LJUBLJANA, MARJINI TRG 8.

Naša nova ustava in naše umetništvo.

Vsako novo pravo je nekako zrcalo in usedlina dotedanjih gospodarskih, socialnih in kulturnih razmer v državi.

Zlasti pa velja to za ustavno določila držav. Ona so v zvišani meri refleksi kulturnega nivoja in razmerja moči v državi tembolji, ker se posameznosti ustav ne spuščajo v detajle podrobnih zakonov, temveč ker vsebujejo le najvažnejše smerice, katere naj bodo za daljšo dobo državnega življenja merodajne za držanje države v njenih najvažnejših organizatoričnih in notranje političnih problemih.

Politično življenje v državi se suče navadno v prvi vrsti okoli vprašanj, ki zadevajo gospodarsko življenje države. Odnosaje gospodarskega življenja urejuje večina zakonodaje in naravno tudi večina določil ustave, ki nosi v sebi tozadevne smernice.

Treba pa je ostro povdariti, da je

najmočnejše gibalno vsega, celo samega gospodarskega življenja narodovega vendarle duševno življenje narodo.

Dosedaj je politika to življenje zanemarjala in bagatelizirala, kar jasno kažejo zakoni, ki so relacijonirani na duševno življenje narodo. Isto lice kažejo tudi ustave raznih držav.

Vendar je na primer ustava bivše Avstrije iz leta 1867 imela med drugim določbo: »Veda in njen uk sta prosta«.

Ta določba kaže, da se je tedanja konstituenta zanimala za oni del duševnega življenja narodo, ki se kristalizira v vedi in da je hoteli državi za gotovo daljšo dobo naložiti in določiti ostro začrtano smer, kako se naj država zadrži temu delu duševnega življenja narodo.

Pri nas kakor drugod so do sedaj zanemarjali pomen umetnosti v narodovem življenju, ali pa ga sploh niso poznali.

Mnogim je bila umetnost samo nakit življenja, samo luksus. Mnogi so se umetnosti odkriževali z izre-

kom: »primum vivere deinde philosophari«.

Vsi ti so prezrili, da problem umetnosti z državnega vidika ni problem posameznega umetnika ali more on duševno in telesno živeti ter se razvijati. Prezrili so, da je umetnost poleg vede in znanosti izmed najlepših cvetov duševnega narodovega življenja. Če se mu je še tako slabo godilo, narod nikdar ni prenehal duševno intenzivno živeti in se tudi umetniško udejstvovati, pa najsi je bila narodo umetnost v gotovih dobah tudi anonimna.

Markovičev načrt ustave, kateri bo menda osnova razpravljanju v ustavnem odseku, predvideva parlament obstojec iz dveh domov in sicer zbornico poslancev in zbornico senatorjev. Gotovo število senatorjev bi imel imenovati vladar, ostanek senatorjev pa bi volile razne skupine organizirane prisilno v posebnih kamorah, tako na primer tigovske kamore, obrtne kamore, delavske kamore etc. Razen tega bi nekaj senatorjev volile tudi univerze in akademije.

Ce vidimo torej, da bi bile v zbornici senatorjev zastopane razne skupine kot zastopnice materijalnih interesov narodovih, je gotovo jasno, da ne spadajo nič manj v zbor senatorjev tudi zastopniki duševnih interesov narodovih.

Tozadevno je Markovičev načrt pustil v senatorsko zbornico samo zastopnike vede in znanstva, toda neobhodno potrebno je tudi iz vidika državnega interesa, da najdejo v senatorski zbornici mesto zastopniki iz krogov umetništva.

Najti obliko, kako bo umetništvo v državi volilo te svoje zastopnike, je za enkrat sekundarnega pomena, saj na primer delavske kamore tudi še niso organizirane.

Kakor se čuje menda trenutno v konstituenti prevladuje naziranje, da nebo prišlo do parlamenta z dvema domoma, temveč, da se bo v ustavi določila samo zbornica poslancev. Navzlic temu pa je treba, da celotno umetništvo po vsej naši državi potom svojih organizacij krepko povzdigne svoj glas in da zahteva za slučaj, če ustava določi parlament dveh domov, svoje pri-

merno zastopstvo v senatorskem domu.

V nasprotnem slučaju pa je dolžnost umetništva, delati z vso močjo na to, da pride v novo ustavo principijelna norma, iz katere bi jasno izhajalo, da se država zaveđa ogromnega pomena umetnosti v državnem življenju in da hoče temu spoznanju primerno voditi pozitivno umetnostno politiko.

Kakor je iz časniških poročil razvidno, je ustavnemu odseku dan termin do srede marca, v katerem mora biti načrt ustave izgotovljen. Skoraj ni dvoma, da bo ta načrt v konstituenti tudi končno sprejet.

Kratek termin stavljen ustavnemu odboru kliče, da je treba v najkrajšem času najkasneje v 14 dneh imeti delo in predloge že končane, če hoče umetništvo v zgoraj označenih smereh kaj doseči. Nujno je torej potrebno, da se naše umetniške organizacije, organizacije književnikov, slikarjev in vpodabljalov, čih umetnikov ter glasbenikov čimprej sestanejo ter store potrebne ukrepe.

M. Zevaco:

Kraljev vitez.Zgodovinski roman.
(Dalle.)

Leonora upa v čudeže. Leonora sanja o krogli, ki bi bila namenjena Concino, pa bi zadela Guiso; o boleznih, ki bi mu lahko nenadoma prestrigla življenje; o samem peklenščku, ki naj bi ga odnesel na ljubo... Oh, če bi se zgodilo kar koli in če bi vojvoda izginil s površja! Concinoovo zmagoslavje je v tem slučaju zagotovljeno: Leonora je pripravila vse. Dvesto plemičev, podkupljenih z zlatom in obljubami, je njenih. Deset oficirjev louvrške garde se pokorava njenim ukazom. Kadar le hoče, lahko pihne v Ludvika XIII., vedoč, da ugasne ta mala, blede lučka na prvi mah ter se umakne mogočnim zarj Concinovega kraljestva. Markizim pogled žari. Ona hoče položiti roko na Guisove sanje ter jih uresničiti — zase! Strašni nadar, ki ga je Guise namenil prestolu, hoče obrniti sebi v korist!

Dolg vzdihljaj napne Leonorine prsi. Njena roka izpusti zagrinjalo, ki ga je ves čas krčevito mečkala med prsti. — Počasi se odvrne od okna in ostrmi. Bled smehljaj ji zleti po brezkrvnih ustnicah; nekdo je prišel, in njen pogled je zadoščal, da leži pred njo na obrazu...

»Belfegor!« zamrmra Leonora. V očeh se ji zablišne. Vendar želi zdaj izve, kaj se je zgodilo s Capestangom in kaj z Gizelo! Naglo stopi k Nubijcu ter nakaže:

»Vstani!«

Belfegor vstane. Leonora ga premiri z očmi. Črnc je snijšal. Mrkla žalost mu zagrinja zverski pogled. Tudi on vzdigne oko do svoje gospe; nato pa skloni glavo in reče s čudno pokojnim glasom:

»Gospa, prišel sem. Po tem, kar sem bil storil, se ne bi bil vrnil nikdar; ne iz strahu pred kaznijo, zakaj smrt bi mi bila dobrodošla! Toda videl sem, da vam preti nevar-

nost in vas hočejo pogubiti. Vstopil sem skozi skrita vrata, ki jih poznate samo vi in jaz; evo nul Ker mi je sojeno umreti, hočem dati življenje v boju za vas...«

Niti ta pasja vdanost, niti obup, ki je pokrival črno Belfegorjevo obličje, nista genila markize toliko, da bi trenila z očmi. Belfegor je njen; da hoče umreti zanj, je le naravno. Druga misel dobe v njeni glavi, ko stopi k Nubijcu ter mu položi roko na ramo:

»Kaj si storil s tisto žensko in mladim možem?«

»Izpustil sem ju.«

»Izpustil!« jekne Leonora, ki se je nadejala lažnivih, dolgovčnih opravičb, ne pa tega kratkega in brezpoznojnega priznanja. »Zakaj si ju izpustil?«

»Slišal sem glas, ki mi je veleval tako!« odgovori Belfegor mrklo in brezbrizno kakor prej.

»Glas!« se zdrzne markiza sama pri sebi. »Kakšen glas? Pa ne tistega, ki navdihuje Lorenza? Glas višjih sil, ki sem jih hotela ukantiti, jaz, ničeva pozemeljska stvar? Govori, Belfegor! Kakšen glas ti je velel prekršiti moje povelje in zakriviti moro celo moje pogubo, čeprav trdiš, da si pripravljen umreti zame?«

»Glas, gospa! Niti na tezalnici vam ne bi mogel povedati več; niti ne, ako me priklenete na železno ploščo...«

Leonora stoji v temni zamišljenosti. Prepričana je, da je črnc ni hotel izdati, marveč je bil le nezavedno orodje sovražnih sil.

»Lorenzo!« mrmra majaje z glavo. »Lorenzo, tvoja učenost je nezmožljiva!«

Ta hip povzame Belfegor:

»Ne vem vam reči, kakšen glas mi je velel, naj jima vrnem prostost; lahko pa vam povem, kaj se je zgodilo z njima.«

»Govori!« krične markiza s strašnim glasom, zgrabivši Nubijca za roke. »Govori, in vse ti je odpusteno! Z bogastvom te obsujem Belfegor!«

»Bogastva ne potrebujem,« dé on ubito. »Vaše odpuščanje mi je dragocenejšje od zlata. Glas mi je ukazal, naj ju izpustim, a ni mi rekel molčati... In razen tega, doda sam pri sebi, »se hočem maščevati vsaj nekoliko za kruti posmeh, ki me je doletel v plačilo... Ne, ne, pozabimo to!... Signora! Gospodična, ki sem ji vrnil prostost, stanuje zdaj v Meudonu, v gostilni pri »Tatinski sraki!«

Prav tedaj je nekaj zašumelo za durmi. Toda Leonora ni slišala ničesar. Vsa njena duša je visela na Belfegorjevih ustnicah. Pač pa je slišal on; nemirno se je ozrl proti vratom.

»In on?« je zasopla markiza. »Kje je vitez de Capestang?«

»Izginil je bil iz Pariza, nato pa se je vrnil. Nedavno sem ga srečal v Lombardski ulici ter mu sledil do gostilne pri »Dobrem naključju« na Vaugirarski cesti, kjer stanuje.«

Leonorino obličje je vzplamenelo v tako besni strasti, da je izpreletel še Belfegorja mrz. Toda ukrotila se je.

»Dobro,« je rekla hladno. »Danes ne utegnem iskati, čigav je bil glas, ki te je premotil, nebeški ali satanov. Vrnili si se, in dobro si storil. O preteklosti se pomeniva jutri; poveš mi vse, kar se je zgodilo v kletih od minute do minute. Danes ni časa za to. Nevarnost mi preti. Sovražniki mi streežo po življenju.«

Nubijec je stisnil pesti in pokazal zobe.

»Da, vem: umri bi zame z veseljem. Poslušaj me, Belfegor. Oboroži se z dobrim bodalom in počakaj me pri vratih maršalove sobe. Sledil mi boš ves dan v dosego mojega glasu, da te lahko pokličem, ako te bom potrebovala. Moja oborožena roka boš, kamorkoli obrnem korak. In kogarkoli ti pokažem, z besedo, znamenjem ali očmi, ubij ga brez pomišljanja.«

To rekši krene markiza naglo k vratom in stopi v predsobo. Tam pa se zdajci ustavi. V drugem kotu je

zagledala pritlikavca, ki se zdi ves zaverovan v neko sliko.

»Lorenzo!« zamrmra sama pri sebi.

In bliskovita sumnja ji prešine glavo. Sumnja, dasi ni v zeliščarjevi navzočnosti prav ničesar čudnega... Lorenzo se večkrat oglaš v dvorcu; zakaj se ne bi danes? Ozri se je in zapazil markizo. Urno stopi k nji ter se prikloni, rekoč:

»Mislim sem, madame, da vam v tako resnih urah moj dobri svet ne bo odveč. In prihitel sem k vam.«

Leonora se je zdrznila. Nikoli še ni bil Lorenzov obraz tako blede! Od kod ta mrtvaška barva?

»Hvala ti, dobri Lorenzo!« mu pravi nato. »Slišala sem, da se danes vidiva. Ostan pri meni ves dan. Ili mislim v Louvre, opravljat svojo službo pri kraljici, kakor da ne bi pretilo nič hudega. Ti pojdeš z menoj.«

Lorenzu to menda ni kaj pogodu; toda prikloni se in pravi:

»Ves današnji dan in vse prihodnje dni sem vaši svetlosti na razpolago.«

»Dobro, Lorenzo; tvoja vdanost ne bo zaman!« odgovori Leonora, mereč pritlikavca s čučinim pogledom.

Lorenzov obraz je namah spet miren kakor običje kipa.

Leonora Galigai pa se skloni k Belfegorju, potegne ga v stran ter mu šepne trdo:

»Ako bi te hotel pritlikavec pustiti samega, magari le za trenotek — zakolji ga!«

To rekši odide, z naročilom, naj jo počakata oba pri maršalovih vratih.

Maršal d' Ancre trepeče.

On ve, da je današnji dan nemara zadnji njegovega življenja; on ve, da mu je danes umreti, ako zmaga Guise. Umreti!... Concino se boji smrti; ali strašnejša od nje mu je misel, da naj pogine, ne da bi se osvetil Capestangu in ne da bi videl Gizelo!

Ko vstopi Leonora, se zdrzne ter plane kvišku, položivši roko na bodalo:

»Kdo je? Kaj hočete od mene?... Ah,« zamrmra mirneje, »ti si, Leonora!«

»Da, Concino moj,« dé ona z nežnim glasom. »Ne boj se vendar taok! Pred čim trepečeš? Mari nistem jaz pri tebi?«

Ali maršal ima za to vdanost in ljubezen samo zaničevanje.

»Da,« zarohni, »ti si pri meni, venomer ti! Za menoj se plaziš noč in dan kakor zli duh mojega življenja! Nobeno gorje me ne zadene, ne da bi mi ga napovedal tvoj mrzli obraz... Čemu si prišla? Zakaj se ne držiš dogovora, ki sva ga sklenila? Rečeno je med nama, da se srečava samo še v družbi. Vsaj trpeti me pusti samega; vsaj v svojih mukah naj te ne vidim!«

Srdito je odrinil naslanjač ter jel meriti sobo z dolgimi koraki.

»Nanjo misli!« si je dejala Leonora. »Na Gizelo! Toda ne nupa si je imenovati pred menoj!«

»Kaj hočeš?« je povzel Concino ter mahoma obstal pred njo.

»Concino,« je odgovorila markiza z mirnim, skoraj ukazujočim glasom, »treba je iti v Louvre!«

Skomignil je z rameni ter se zagrohotal:

»V Louvre, haha! Imeniten svet! V Louvre, skozi to žerjavico! Mari ne slišiš, kako rolni drhal in se punta zoper mene?«

»Ne, Concino: ne zoper tebe, niti ne zoper kralja, marveč za Guiso. Pravijo, da pojde vojvoda v Louvre, vsiliti kralju svojo voljo. Concino, Guise ne sme živ zapustiti Louvre, ako je res taok drzen, da stopi vani!«

»Kako naj mu ubranim?« je kričnil maršal. »Saj veš, da pojde z njim tisoč plemičev!«

»Motiš se. Najmanj polovica njih, ki mu zaupa, ti bo pomagala ubiti ga.«

Pogledal jo je osuplo.

(Dalle prib.)

Tapetniska in dekoracijska delavnica

Miroslav Zor,

Ljubljana, Kolodvorska ul. 89.
priporoča se v napravo novega in predelavo starega tapetniskega pohištva.

IVAN SAX, Ljubljana

Starl trg št. 8.
Trgovina z manufakturnim blagom in oblekami domačega izdelka priporoča po znižanih cenah.

Erjavac & Turk

trgovina z železnino

Valvazorjev trg št. 7
(nasproti križanske cerkve.)

Glavna zaloga cementa in karbida.

Obnovite naročnino takoj, da se vam pošiljanje lista ne ustavi!

„PETOVIA“, usnjarska industrija d. d., na Bregu pri Ptouju

sprejme potnika

takoj v službo

za vse svoje izdelke: usnje, čevlje, gamaše, torbice l. t. d. — Prednost imajo oni, ki so v tej stroki že potovali. Zahteva se znanje slovenščine in srbohrvaščine. Ponudbe je pošiljati na trdiko.

Pfaff šivalne stroje

za šivilje, krojače in čevljarje z večletno garancijo ter posamezne dele igel, olje itd. za vsakovrstne šivalne stroje po ugodni ceni priporoča

IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

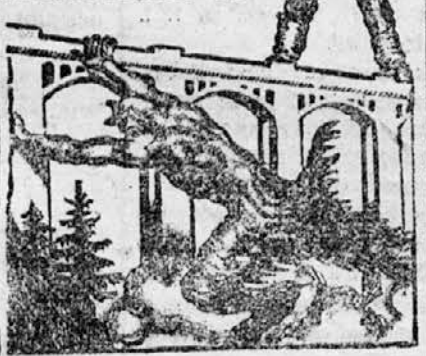
Priporoča se slavnemu občinstvu

IVAN CARMAN

Izdelovatelj usnjatih dokolenic (gamaš)
Ljubljana 24. Siska št. 42.

Inženier Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni
stavbni inženier
LJUBLJANA,
Hilkerjeva ulica št. 7.
Specijal. stavbeno podjetje
za betonako, železobetonake
in vodne sgrade.
Izraba vodnih sil.

NAZNANILO.

V sredo 2. februarja otvorim tik jubilejnega (Zmajevega) mostu

novo mesarsko stoinico.

Dobivalo se bo vsak dan sveže telečje in prašičevo meso, kakor tudi slanina najboljših pitanih prašičev ter jagujetina in kozliček. — Za obilni obisk se priporoča

z valespoštovanjem

JOSIP OCVIRK, mesar in gostilničar, Tržaška c. 4.

POZOR!

Knjigarne in trgovine s papirjem ter g. trgovci!

Lične žepne koledarje za leto 1921

v obliki 6x4 cm komad po 2 K 80 v in 12x7 cm komad po 9 K dobavlja vsako množino

Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani.

Poštni predal 74.

(Vedno v zalogi tudi lični notesi, bloki, pisar. knjige blag. dnevnik.)

20

vagonov premoga

skupno ali posamezno

se takoj proda najvišjemu ponudniku loco žel. postaja Ormož. Stalna dobava. Kvaliteta zajamčena kakor trboveljski. Pismene ponudbe na upravnistvo „Jugoslavije“ pod „PREMOG“.

Posestvo

kupim na Kranjskem. Glavno zahteve: v lepem zdravem kraju ugoden dom, dobra gospodarska poslopja. Zemljišča vsaj nekoliko oravov. Čim več tem boljše. Električni in vodovod posebno všeč. — Ponudbe naj dobro opišejo celi objekt in navedejo zadnjo ceno ter se pošlje na: upravnistvo „Jugoslavije“ pod „št. 119“. — Diskrecija strogo zajamčena.

Zadružna banka Maribor

Gosposka ulica št. 20.

Centrala: SPLIT. — Podružnice: MARIBOR, ZAGREB, NOVI SAD.

Delniška glavica K 50.000.000.—

Od fin. min. pooblaščen za nakup in prodajo deviz in valut kakor tudi za izdajo uverenja. — Trgovske zveze v vseh krajih Jugoslavije in inozemstva.

Bankovni, blagovni in borzni oddelek. — Menjalnica.

Vloge na hranilne knjižice obrestuje s 4 1/2 %

Ustanovljena leta 1831.

OBCNA ZAVAROVALNICA

(Assicurazioni Generali v Trstu)

1312

Ustanovljena leta 1831.

Generalni zastop za Slovenijo v Ljubljani, Marilij trg — Sv. Petra cesta št. 2 v lastnem domu.

Zavarujejo zoper požare na poslopih, pohištvi in blagu, tatinski vrom, skode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavih. Družba je izplačala za skode nad poldrugo milijardo kron. Premičenje družbe znaša preko 550 milijonov kron.